

Broj/Број: 1/4-50- 1-265-22/04
Sarajevo/Сарајево: 23.09.2004. године

ЗАПИСНИК

22. сједнице Комисије за финансије и буџет Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ која је одржана 23.09.2004. године, у времену од 13,00 до 16,30 часова.

Сједници су присуствовали чланови Комисије: Никола Крагуљ, Фатима Лехо, Ружа Сопта, Хасим Фелић, Златко Лагумџија, Абдулах Накаш, те Бериз Белкић који је сједницу напустио због раније планираних обавеза.

Сједници Комисије нису присуствовали: Љиљана Милићевић из оправданих разлога и Мирко Благојевић.

Сједници су присуствовали и посланици Сеада Палаврић, Винко Зорић, Филип Андрић и Мара Перкановић.

Сједници су присуствовали и позвани представници институција: Љерка Марић и Ранко Шакота из Министарства финансија и трезора, Доналд Хаус из ОХР-а, Јоли Диксон, Шефика Хафизовић и Кемал Чаушевић из Управе за индиректно опорезивање, г-дин Јансен из ЦАФАО, те други представници међународне заједнице.

Сједници је присуствовала и Драгица Хинић, секретар Комисије.

Сједницом је председавао Никола Крагуљ.

ДНЕВНИ РЕД:

1. Разматрање Приједлога закона о порезу на додану вриједност (ПДВ) ради сачињавања новог комисијског извјештаја (предлагач: Савјет министара БиХ);
2. Разматрање Приједлога закона о уплатама на јединствени рачун и расподјелу прихода (предлагач: Савјет министара БиХ);
3. Разматрање Приједлога закона о финансирању институција БиХ (предлагач: Савјет министара БиХ).

Ад.1. Разматрање Приједлога закона о порезу на додану вриједност (ПДВ) ради сачињавања новог комисијског извјештаја (предлагач: Вијеће министара БиХ)

Никола Крагуљ информирао је присутне о управо одржаној јавној расправи Приједлогу закона о порезу на додану вриједност (ПДВ), којој је присуствовао велики број представника засинтересираних институција. Цијели ток расправе је сниман тако да ће бити сачињен и транскрипт. Комисија ће све приједлоге и мишљења дате у току расправе размотрити, затражити и мишљење предлагача Закона о њима, те након тога према одговарајућој процедури обратити се Дому. Стога је био мишљења да Комисија након одржане јавне расправе не би могла одмах на овој сједници одлучити о Приједлогу закона и сачинити нови извјештај за Дом. Требало би затражити продужење рока за разматрање

овог закона, како би се дошло до јасне аргументације која би подупрла одређени комисијски приједлог за Дом.

Златко Лагумџија је предложио да присутни гости и представници Савјета министара, пред Комисијом изложе своју аргументацију за примјену јединствене стопе ПДВ-а, а да онда чланови Комисије наставе свој рад сагласно одредбама Пословника. Истакнуо је даље да су данас достављени и одређени аналитички прегледи и квантификације, те коментари о појединим стопама.

Љерка Марић укратко је образложила разлоге за предложену од Савјета министара јединствену стопу ПДВ-а. Посебно је истакнула да је поштована обавеза усклађености овог закона са Шестом директивом ЕУ, те да је уведен опорезиви праг од 50.000 КМ. Овај закон сачињен је у сарадњи са експертима ММФ-а, ЦАФАО-а и Управе за индиректно опорезивање уз максималну анализу. При томе се настојало олакшати и што више упростити увођење ПДВ-а у нашу земљу, а што омогућава јединствена стопа, иако је постављено и социјално питање као морално питање.

Уз доношење овог закона истовремено се требају усвојити и два друга закона која су на дневном реду ове сједнице Комисије, чиме би се заокружио цијели систем.

Доналд Хаус истакнуо је проблем неплаћања пореза у великом броју земаља, као и у БиХ-и као један од најзначајнијих проблема у развоју једне државе. Стога се све институције које прикупљају поез убудуће морају максимално анагажовати на превазилажењу тог проблема. Све државне институције требају имати оспособљен кадар за овај задатак. Порез се ради наведеног, као и низа других разлога треба убирати на нивоу државе како је предложено, јер ће то смањинити могућности манипулација, а наведени пријенос надлежности са ентитета на ниво државе у тој области већ је договорен и регулисан. Стога Парламент БиХ измјеном датог приједлога ПДВ-а треба преузети и одговорност за његове резултате.

Јоли Диксон истакнуо је да увођење ПДВ-а захтијева максималан позадински рад у БиХ. Увођење ПДВ-а је тежак корак у сваком случају и резултује одређеним тешкоћама.

Управни одбор Управе за индиректно опорезивање дао је максималан допринос у изради Приједлога закона, а основа за рад састојала се у анализи тима стручњака ММФ-а достављеној у свом извјештају. Овим извјештајем предложено је и да се изузећа од Закона стриктно ограниче уз позивање на Шесту директиву ЕУ, која говори о нултим стопама. Даље је аргументовао разлоге за прихватање јединствене стопе која је једноставнија за примјену, онемогућава злоупотребе и корупције, смањује трошкове, те олакшава рад запосленим којих у Управи тренутно нема довољно. Истакнуо је даље чињеницу да ће ПДВ довести до повећања цијене хљеба и других производа, али то није разлог за његово неприхватање. Социјални програми се морају при томе унапређивати, развијати привреда и сл.

Шефика Хафизовић, члан Управног одбора Управе за индиректно опорезивање из ФБиХ, такође је за примјену јединствене стопе ПДВ-а јер се наведени приједлог темељи на јакој и стручној аргументацији. Закон у нашој земљи мора бити једноставан, јер га мора подржати ефикасна пореска администрација, која овде још увијек није у потпуности формирана. Друга посебна опасност која би проистекла из примјене више стопе је чињеница да се у БиХ дијели порез између нивоа власти, док је код других земаља порез изворни приход централне власти. Јединственом стопом обезбјеђује се сигуран приход и државе и нижих нивоа власти. Наведени пројекат треба радити и на реформи пореских обавеза у ентитетима, бити хармоничан са другим областима и на тај начин осигурати и заштиту сиромашних слојева становништва.

Г-дин Јансен из ЦАФАО-а истакнуо је да су дошли до истовјетних резултата као и тим из ММФ-а, уз посебно потенцирање тренутног недостатка кадра у Управи за индиректно опорезивање, које има само 18 запослених а постоји потреба је за 600 запослених.

Златко Лагумџија истакнуо је потом да је Дом усвојио принципе Закона и примјену диференцираних стопе. Захвалио се присутним представницима међународне заједнице на

датој аргументацији, те их замолио да не потцјењују нити чланове Комисије нити друге стручњаке у БиХ-и који имају другачији став од њиховог. Приједлог који је Комисија претходно усвојила и који је био достављен Дому, заснован је на калкулацијама групе експерата (два бивша премијера, бивши шеф државе, професори универзитета, експертни стручњаци из Хрватске и др.). За њега је аргументација дата на овој сједници Комисије неприхватљива у попуности. При томе се постављају питања да ли увести уопште двије стопе, 8% и 18%, те да ли примјенити уопште нулту стопу. По њему не постоји дилема у вези с примјеном Шесте директиве ЕУ-е јер она пружа могућност за примјену двије стопе. У директиви такође стоји да код укидања стопа земље чланице ЕУ могу усвојити пријелазне мјере, а као што се зна БиХ-а није ни земља чланица ЕУ-е. Такође, у БиХ нема уређене социјалне политике, па се тренутно мора и на овај начин водити рачуна о најугроженијим категоријама становништва.

Увредљива је и аргументација да наша администрација није у стању тренутно обављати посао у случају више стопа. Из наведених разлога он и даље стоји иза раније усвојеног извјештаја Комисије. Код стопе од 8% подрзумјевају се инпути у примарној пољопривредној производњи укључујући и њене резултате, а то је тренутно регулисано кроз стопу од 10%. Под стопом од 0% остале су категорије које су и до сада спадале под тај проценат. На овај начин не смањују се приходи државе у којој је до 50% ненаплаћеног пореза, а са предложеним стопама постиже се садашњи ниво прихода у БиХ. Даље је предложио да се у оквиру Стратегије борбе против сиромаштва и упоредо са овим Законом, сачини Приједлог закона о опорезивом и неопорезивом личном дохотку по узору на Хрватску.

Јоли Диксон, позивајући се на Шесту директиву, истакнуо је да она допушта двије стопе. Нагласио је при томе да се нулта стопа може примјењивати само код извоза, а не и за домаће производе.

Фатима Лехо истакнула је да би било много боље да је овај ниво комуникације постигнут много раније и прије него је Приједлог закона достављен у парламентарну процедуру. Посебно је нагласила да се у БиХ-и тренутно не може занемарити социјални моменат. Чињеница коју је потврдио г-дин Диксон, да ће поскупјети прије свега хљеб, а потом и млијеко, уље и сл. производи, увођењем јединствене стопе њу парализује, јер су то основни производи за преживљавање. Стога сви присутни на овој сједници морају водити рачуна о том питању.

Сеада Палаврић упитала је да ли се нулта стопа може сматрати пријелазном мјером у смислу Шесте директиве, те да ли је могуће хљеб и основне животне намирнице подвести под стопу од 5%.

Доналд Хаус потом је изразио разумјевање за дискусије претходника у вези социјалног стања у земљи, а што има рефлексију и на систем ПДВ-а који се треба увести.

Никола Крагуљ је по окончаној расправи предложио, а чланови Комисије једногласно прихватили, слиједећи **закључак** :

Све приједлоге и мишљења изнесене на јавној расправи и овој сједници Комисије у наредном периоду треба сагледати у потпуности, те у консултацијама са предлагачем Закона видјети на који начин дјеловати, с обзиром да је рок за усвајање овог закона крај децембра мјесеца текуће године.

Од Колегија Дома потребно је затражити продужење рока за расправу о предложеном закону, у складу са одредбама Пословника.

Ад.2. Разматрање Приједлога закона о уплатама на јединствени рачун и распоdjелу прихода (предлагач: Савјет министара БиХ)

Никола Крагуљ информисао је присутне да је Приједлог закона добио позитивно мишљење од Уставно-правне комисије, те да су на Приједлог закона по један амандман уложили Ружа Сопта и Никола Крагуљ. Потом је отворио општу расправу о принципима закона.

У потом отвореној расправи учествовали су Ружа Сопта, Сеада Плаврић, Филип Андрић, Фатима Лехо, Љерка Марић, Јусуф Кумалић, Абдулах Накаш и Никола Крагуљ.

Ружа Сопта и Филип Андрић истакнули су да овај закон није у складу са Законом о систему индиректног опорезивања и да задире у уставне промјене, јер говори о нивоима финансирања искључујући при томе један ниво финансирања. То питање мора се разрадити у члану 33. и стога је предложен амандман у наведеном смислу.

Сеада Плаврић, Фатима Лехо и Абдулах Накаш имали су супротно мишљење од претходника, при томе наглашавајући да је ово питање у надлежности Федерације БиХ, те га стога не треба регулисати овим законом.

Ради превазилажења различитих мишљења о овом питању, **Љерка Марић** предложила је да се питање критерија за враћање средстава са федералног на кантонални ниво, регулише доношењем посебног прописа, али без посебне разраде у овом закону.

Након окочане расправе чланови Комисије једногласно су усвојили принципе Приједлога закона, те предложене амандмане који су постали саставни дио Закона, а гласе:

Амандман И.

У члану 33. став 1. Приједлога закона, у другој реченици, иза ријечи “заснива се на суми промета робе” треба додати ријечи “и услуга”.

Амандман ИИ.

У члану 33. додаје се нови став 2. који гласи:

“Управа за индиректно опорезивање ће посебним прописом утврдити критерије за распоdjелу прихода на ниже нивое у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.”

Постојећи ст. 2. и 3. постају ст. 3 и 4.

Такође, једногласно је усвојен и Закон у цјелини, који је потом упућен у даљу парламентарну процедуру.

Ад.3. Разматрање Приједлога закона о финансирању институција БиХ (предлагач: Савјет министара БиХ)

Никола Крагуљ информисао је присутне да је Приједлог закона добио позитивно мишљење од Уставно-правне комисије, те да је на Приједлог закона уложио два амандмана.

Након краће расправе чланови Комисије једногласно су усвојили принципе Закона, као и предложене амандмане који гласе:

Амандман И.

У члану 2. Приједлога закона додаје се нова дефиниција која гласи:

“о). Неисплаћене обавезе: Било која обавеза коју треба платити, а која на дан доспијећа плаћања није у цјелости плаћена.”

Амандман III.

Члан 12. став 5. мијења се и гласи:

“ На основу алокације буџетских средстава и инструкција Министарства финансија и трезора, буџетски корисници ће припремити и поднијети приједлоге оперативних буџета Министарству финансија и трезора сваки мјесец. Предложени оперативни буџети ће покривати трошкове и укључивати суму свих неисплаћених обавеза. Министарство финансија и трезора ће обавјестити буџетске кориснике о одобреним оперативним буџетима. Министарство финансија и трезора ће достављати мјесечни извјештај Савјету министара о свим неисплаћеним обавезама. Након усвајања извјештаја од стране Савјета министара, Министарство финансија и трезора обуставља плаћања обавеза буџетског корисника у висини која је довољна за плаћање неизмирених обавеза буџетског корисника.”

Комисија је потом једногласно прихватила текст Приједлога закона о финансирању институција Босне и Херцеговине са усвојеним амандманима и упутила га у даљу парламентарну процедуру.

Записник сачинила:
Драгица Хинић

Предсједавајући Комисије:
Никола Крагуљ

